

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Asan/2/2016
Identifikačné číslo spisu: 7015200378
Dátum vydania rozhodnutia: 13.12.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Milučký
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7015200378.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Milučkého a členov senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Moniky Válašikovej, PhD., v právnej veci žalobkyne: D., právne zastúpenej JUDr. Ladislavom Miklošom, advokátom so sídlom Vodná 6, Košice, proti žalovanej: Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie, so sídlom Prievozská 32, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. SK/0724/99/2014 z 5. februára 2015, o odvolaní žalobkyne a o odvolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/36/2015-43 zo 16. júna 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/36/2015-43 zo 16. júna 2016 p o t v r d z u j e .

Žalovaná j e p o v i n n á zaplatiť žalobkyni náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní v sume 151,58 Eur na účet advokáta žalobkyne JUDr. Ladislava Mikloša do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred prvostupňovým správny súdom

Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „prvostupňový súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom č. k. 6S/36/2015-43 zo 16. júna 2016 podľa § 250j ods. 2 písm. e) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) zrušil rozhodnutie žalovanej č. SK/0724/99/2014 z 5. februára 2015, ako aj rozhodnutie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Košiciach pre Košický kraj č. P/0296/08/14 z 28. augusta 2014 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Krajský súd úspešnej žalobkyni priznal proti žalovanej náhradu trov konania, pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku za žalobu v sume 70,- Eur. Náhradu trov právneho zastúpenia krajský súd žalobkyni nepriznal z dôvodu ich nevyčíslenia advokátom žalobkyne.

Žalovaná rozhodnutím č. SK/0724/99/2014 z 5. februára 2015 podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb.

o správnom konaní (správny poriadok) zamietla odvolanie žalobkyne a potvrdila rozhodnutie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Košiciach pre Košický kraj č. P/0296/08/14 z 28. augusta 2014, ktorým bola žalobkyni uložená pokuta 600,- Eur za porušenie povinnosti predávajúceho podľa § 16 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. <. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“), keď žalobkyňa nevydala spotrebiteľom (inšpektorom Slovenskej obchodnej inšpekcie) doklad o kúpe výrobku vo vykonanom kontrolnom nákupe (1 ks pizza Minerva), účtovanom v hodnote 3,30 Eur.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že právna teória v rámci verejno-právnej zodpovednosti za protispoločenské konanie rozoznáva trestné činy, priestupky a iné správne delikty, pričom ďalšej špecifikácii podliehajú správne disciplinárne delikty a správne delikty poriadkové. Za delikt sa považuje len také porušenie povinností (konanie alebo opomenutie), ktoré konkrétny zákon takto označuje, pričom rozlišovacím kritériom medzi jednotlivými druhmi deliktov podľa závažnosti je miera typovej spoločenskej nebezpečnosti vyjadrenej v znakoch skutkovej podstaty, u iných správnych deliktoch a disciplinárnych deliktoch ešte aj okruh subjektov, ktoré sa deliktu môžu dopustiť. Iné správne delikty sú svojou povahou najbližšie práve priestupkom. V oboch prípadoch ide o súčasť tzv. správneho trestania, teda o postih správnych orgánov za určité nedovolené konanie. Formálne označenie určitého typu protispoločenského konania a tomu zodpovedajúcemu zaradeniu medzi trestné činy, priestupky a iné správne delikty a z toho vyvozené následky v podobe sankcií, vrátane príslušného konania, či už ide o oblasť súdneho alebo správneho trestania, je len vyjadrením reálnej trestnej politiky štátu, teda reflexia názoru spoločnosti na potrebnú mieru ochrany jednotlivých vzťahov a záujmov. Kriminalizácia, či naopak, dekriminalizácia určitého konania nachádza výraz v platnej právnej úprave a v ich zmenách, voľbe procesných nástrojov potrebných k odhaleniu a dokázaniu konkrétnych skutkov a aj v prísnosti postihu delikventa. V konaniach zisťovania správneho deliktu, rozhodovania o vine páchatel'a za spáchanie deliktu a ukladaní sankcie zaň na základe analógie legis treba postupovať v súlade so zásadami trestno-právnej zodpovednosti v zmysle právnej úpravy v zákone č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej len „zákon o priestupkoch“) alebo Trestného zákona.

V predmetnej veci, keďže ide o preskúmavanie zákonnosti rozhodnutia postupov správnych orgánov o postihu za správny delikt s uložením peňažnej pokuty, bolo podľa názoru krajského súdu potrebné na danú vec aplikovať článok 6 ods. 1 prvá časť Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), v zmysle ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhoduje o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu, keďže Slovenská republika sa v čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky zaviazala, že uznáva a dodržiava všeobecné záväzné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná a uvedený dohovor sa podľa článku 154c Ústavy Slovenskej republiky stal súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky a má prednosť pred zákonom, ak zabezpečuje väčší rozsah ústavných práv a slobôd. Z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napríklad sp. zn. 3Sžn/68/2004, 3Sž/85/2007, 8Sžo/28/2007, 8Sžo/147/2008, 6Sžo/51/2011) podľa krajského súdu vyplýva, že trestno-právne princípy sa analogicky aplikujú i v správnom trestaní, a že trestanie za správne delikty podlieha obdobnému režimu ako trestný postih za trestné činy. Z toho hľadiska treba vykladať aj všetky záruky, ktoré sa poskytujú obvinenému.

Ďalej krajský súd uviedol, že aj Odporúčanie Výboru ministrov č. R (91) pre členské štáty o správnych sankciách, ktoré bolo schválené Výborom ministrov 13. februára 1991 na 452. zasadnutí zástupcom ministrov, odporúča vládam členských štátov, aby sa vo svojom práve, aj praxi, riadili zásadami, ktoré vyplývajú z tohto odporúčania. Pokiaľ ide o rozsah pôsobnosti tohto odporúča, je v ňom uvedené, že sa vzťahuje na správne akty, ktorými sa ukladá postih za správanie, ktoré je v rozpore s uplatniteľnými pravidlami, či už ide o pokuty, alebo iné opatrenia trestnej povahy bez ohľadu na to, či majú peňažnú alebo inú povahu. Tieto druhy postihu sa považujú za správne sankcie. V zmysle zásady č. 6 uvedeného Odporúčania vo vzťahu k ukladaní správnych sankcií, je potrebné aplikovať nasledovné zásady: každá osoba, ktorá čelí správnej sankcii, má byť informovaná o obvinení proti nej, mal by jej byť daný

dostatočný čas na prípravu prípadu, s tým, že do úvahy sa vezme zložitosť veci, ako aj tvrdosť sankcie, ktorá by mohla byť uložená, osoba, prípadne jej zástupca má byť informovaná o povahe dôkazov proti nej, má dostať možnosť vyjadriť sa (byť vypočutá), predtým ako sa prijme akékoľvek rozhodnutie, správny akt, ktorým sa ukladá sankcia, má obsahovať dôvody, na ktorých sa zakladá.

Podľa názoru krajského súdu ak správny orgán v preskúmvanej veci nenariadil ústne pojednávanie a nedal žalobkyni možnosť, aby sa pred uložením sankcie vyjadrila ku skutku, ktorý správny orgán kvalifikoval ako správny delikt, ide o takú procesnú vadu, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť preskúmvaných rozhodnutí.

Pretože konanie o správnom delikte podlieha obdobnému režimu ako trestný postih za trestné činy, bola podľa názoru krajského súdu dôvodná aj žalobná námietka o neúplnom výroku rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa, v ktorom nie je uvedený dátum, miesto a spôsob spáchania deliktu tak, ako sa v skutočnosti stal. Krajský súd v tejto súvislosti poukázal na to, že výrok rozhodnutia o správnom delikte je dôležitý z toho dôvodu, aby skutok nemohol byť zamenený za iný, aby ten, kto delikt spáchal, vedel, za aké porušenie mu je uložená sankcia a napokon aj z toho dôvodu, že záväzný a vykonateľný je iba výrok rozhodnutia, hoci tak, ako to tvrdí žalovaná, spolu s odôvodnením a poučením o opravnom prostriedku, tvorí jeden celok.

Vzhľadom na zistené procesné pochybenia zo strany správnych orgánov sa krajský súd vecou samou nezaoberal.

II.

Odvolaie, vyjadrenia

V lehote ustanovenej zákonom (§ 204 ods. 1 OSP, § 246c ods. 1 veta prvá OSP) podala proti rozsudku krajského súdu odvolanie žalovaná, nestotožňujúc sa so záverom krajského súdu, že v konaní pred správnym orgánom došlo k takej vade, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť jeho rozhodnutia.

Žalovaná v odvolaní uviedla, že pre posúdenie protiprávnosti konania žalobkyne, t. j. či v danom prípade došlo k porušeniu povinnosti podľa § 16 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, je podstatné zistenie, či predávajúci vydal spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku. Zo skutkového stavu zisteného pri kontrole podľa názoru žalovanej vyplýva, že zo strany žalobkyne bolo nepochybne porušené predmetné ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa, keď z obsahu inšpekčného záznamu z 28. mája 2015 vyplýva, že k vydaniu dokladu inšpektorom Slovenskej obchodnej inšpekcie, vystupujúcim v pozícii bežného spotrebiteľa, za vykonaný kontrolný nákup nedošlo.

V tejto súvislosti žalovaná poukázala na § 21 ods. 1 správneho poriadku, podľa ktorého správny orgán nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu alebo ak tak ustanovuje osobitný zákon.

Žalovaná uviedla, že v preskúmvanej veci nariadenie ústneho pojednávania osobitný zákon nestanovuje, pričom správne orgány oboch stupňov považovali skutkový stav za presne a spoľahlivo zistený, a teda vzhľadom na skutočnosť, že ústne pojednávanie by neprispelo k objasneniu veci, toto nenariadili. Žalovaná mala za to, že žalobkyni bola poskytnutá možnosť svoje práva v konaní účinne obhajovať, ktorú využila a v nadväznosti na poučenie vyplývajúce z Oznámenia o začatí správneho konania zo 6. augusta 2014 sa k dôvodom konania písomne vyjadrila listom z 27. augusta 2014, ktorý bol správnemu orgánu prvého stupňa doručený 3. septembra 2014 a s ktorým sa vzhľadom na skutočnosť, že prvostupňové rozhodnutie bolo vydané dňa 28. augusta 2014 vyrovnala vo svojom rozhodnutí žalovaná. Žalovaná zdôraznila, že žalobkyňa zistený skutkový stav nijako nespochybnila ani v správnom konaní nepredložila dôkazy, ktorými by preukázala, že doklad o kúpe výrobku bol spotrebiteľovi vydaný, na základe čoho by správny orgán považoval za opodstatnené vykonať ďalšie dôkazy ako výsluch svedka resp. nariadiť ústne pojednávanie.

Na podporu svojich tvrdení žalovaná poukázala na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Varela Assalino v. Portugalsko, podľa ktorého neuskutočnenie ústneho pojednávania nespôsobuje ujmu požiadavkám čl. 6 ods. 1 Dohovoru vo vzťahu k ústnosti a verejnosti konania v prípadoch, keď skutkové okolnosti nie sú sporné a právne otázky sa nevyznačujú osobitnou zložitou. Žalovaná s poukazom na rozhodnutie ESLP vo veci Coeme a ďalší v. Belgicko a na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 134/2014 namietala, že správny orgán nespĺňa atribúty neustranného a nezávislého súdu, a teda uskutočnenie ústneho pojednávania pred žalovanou nemôže naplniť čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Nakoniec žalovaná v tejto súvislosti poukázala aj na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 24S/253/2013 z 10. apríla 2014 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžo/58/2014 z 29. júna 2016.

Žalovaná zdôraznila, že zákon o ochrane spotrebiteľa v § 16 ods. 1 ukladá predávajúcemu povinnosť vydať doklad o kúpe výrobku spotrebiteľovi, a teda ani prípadné preukázanie vydania dokladu zamestnancovi by žalobkyňu nezbavilo zodpovednosti za porušenie predmetného ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa, nakoľko za zistené porušenie v tomto prípade zodpovedá žalobkyňa ako predávajúca. Žalovaná v tejto súvislosti ešte dodala, že zavinenie nie je pojmovým znakom a predpokladom vzniku zodpovednosti za tento správny delikt. V tomto prípade ide podľa žalovanej o absolútnu objektívnu zodpovednosť, a preto žalobkyňa ako predávajúca zodpovedá za protiprávne konanie tak seba, ako aj svojho zamestnanca, bez ohľadu na zavinenie, resp. iné okolnosti, v dôsledku ktorých došlo k naplneniu znakov skutkovej podstaty predmetného správneho deliktu. Aj z tohto titulu mala žalovaná za to, že skutkový stav bol spoľahlivo zistený a žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno svojich tvrdení uvedených vo vysvetlivke k inšpekčnému záznamu. Výsluch svedka Mareka Poľaška žalovaný správny orgán nevykonal z dôvodu, že tento by žalobkyni nepriviloval priaznivejší výsledok správneho konania a navyše žalobkyňa vo svojich vyjadreniach ani v podanom odvolaní neuviedla, ako by mohol výsluch ňou navrhnutého svedka spochybniť doposiaľ zistený skutkový stav.

Žalovaná poukázala na § 34 ods. 4 správneho poriadku, v zmysle ktorého je určenie rozsahu a spôsobu dohľadania, pripustenia a vykonania dôkazov výsadou správneho orgánu. Rovnako je podľa žalovanej legitímne brať do úvahy požiadavku hospodárnosti a efektivity konania tak, aby konanie prebehlo čo najrýchlejšie, s čo najmenšími nákladmi, aby nedochádzalo k zbytočnému zaťažovaniu jeho účastníkov. V rozpore s uvedeným by podľa žalovanej bolo vykonávanie ďalších dôkazov vtedy, keď je skutkový stav spoľahlivo zistený a navyše ak navrhované dôkazy nemôžu prispieť k objasneniu veci.

Žalovaná má tiež za to, že napadnuté rozhodnutia dostatočne vymedzili predmet konania a následne podali zrozumiteľný výklad, z ktorých ustanovení zákona vychádzali a prečo pod tieto subsumovali zistený skutkový stav. Rozhodnutie tak prvostupňového, ako aj druhostupňového správneho orgánu bolo podľa žalovanej žalobkyni z hľadiska popisu skutkových zistení, vykonaných dôkazov a aplikácie právnej normy zrozumiteľné a žalobkyňa od začiatku správneho konania nemala pochybnosť, o akom skutku je správne konanie vedené. Údajnú nezrozumiteľnosť rozhodnutia v priebehu správneho konania ani v podanom odvolaní žalobkyňa nenamietala, túto rozporovala až v následne podanej správnej žalobe.

Obsah skutkovej vety, zvolený prvostupňovým správnym orgánom, je podľa názoru žalovanej presne a určite formulovaný. Vo výroku rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa je podľa žalovanej predmet rozhodovania dostatočne špecifikovaný, predovšetkým je z neho zrejmé, kto je účastníkom konania, akého správneho deliktu sa dopustil, akú právnu normu správny orgán aplikoval, resp. podľa ustanovení ktorého právneho predpisu sa rozhodlo, aká sankcia bola za protiprávne konanie uložená. V tejto súvislosti žalovaná poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. ISžd/26/2011, podľa ktorého „Hoci ustanovenie § 47 správneho poriadku vymedzuje podstatné a obligatórne náležitosti rozhodnutia správneho orgánu, je nutné rozhodnutie chápať ako univerzálny celok. Preto výroková časť rozhodnutia obsahuje iba výnimočne opis skutku, časové, platobné alebo iné doložky, a naopak odôvodnenie rozhodnutia obsahuje argumentáciu, ktorá sa síce vo výrokovej časti explicitne nenachádza, ale bez jej vyjadrenia by bola výroková časť nepreskúmateľná pre nedostatok dôvodov.“ Žalovaná tiež poukázala na rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky sp. zn. 8Afs 6/2007, podľa ktorého „Hoci je výrok žalovaného formulovaný veľmi stručne, spĺňa požiadavku

odlíšenia od iného skutku. Stručnosť výroku rozhodnutia v prejednávanej veci neohrozuje meritórnú zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Stručnosť nepredstavuje vadu s takým stupňom intenzity, ktorý by bol schopný spochybniť zákonnosť rozhodnutia vo veci samej.“

Z uvedených dôvodov žalovaná navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamietne, alternatívne aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

K odvolaniu žalovanej sa písomne vyjadrila žalobkyňa, ktorá zotrvala na tom, že v správnom konaní bolo porušené jej právo byť ústne vypočutá, bolo jej znemožnené navrhovať na svoju obranu dôkazy a byť prítomná pri ich vykonávaní.

Žalobkyňa navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil a priznal jej náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní.

V lehote ustanovenej zákonom (§ 204 ods. 1 OSP, § 246c ods. 1 veta prvá OSP) podala proti výroku rozsudku krajského súdu o náhrade trov konania odvolanie žalobkyňa, namietajúc, že rozhodnutie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 205 ods. 2 písm. f) OSP].

S poukazom na § 175 ods. 1 a 2 a § 491 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) žalobkyňa žiadala, aby jej bola priznaná náhrada trov právneho zastúpenia v konaní pred súdom prvého stupňa za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a spísanie správnej žaloby) v sume 296,44 Eur.

III.

Konanie pred Najvyšším súdom SR

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania žalovanej a odvolania žalobkyne (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolania prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovanej, ako aj odvolaniu žalobkyne nie je možné priznať úspech.

Podľa § 491 ods. 1, 2 SSP ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona, ak by boli v neprospech žalobcu, ak je ním fyzická osoba alebo právnická osoba.

Podľa § 492 ods. 2 SSP odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že z § 491 ods. 2 SSP vyplýva, že ak napadnutý rozsudok bol vyhlásený dňa 16. júna 2016, t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (nakoľko Správny súdny poriadok nadobudol účinnosť až 1. júla 2016), boli účastníci konania správne poučení o možnosti podať odvolanie podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v lehote 15 dní od doručenia rozsudku, a teda účastníci sa mohli domáhať ochrany svojich práv v konaní pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky len na základe úpravy odvolacieho konania v zmysle § 250ja OSP a § 246c ods. 1 OSP v spojení s § 201 a nasl. OSP. Z uvedeného dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky podanie žalobkyne z 18. augusta 2016 označené ako sťažnosť prejednal z hľadiska obsahu tohto podania ako

odvolanie.

Z pripojeného administratívneho spisu odvolací súd zistil, že dňa 28. mája 2014 bola inšpektormi Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Košiciach pre Košický kraj (ďalej len „inšpektori“) vykonaná kontrola v prevádzkami Cato pizzéria donáška, Hollého 1, Michalovce.

Z inšpekčného záznamu z 28. mája 2014 vyplýva, že za účelom prešetrenia písomného podania za nevydanie pokladničného dokladu pri donáške pizze si inšpektori objednali u žalobkyne pizzu, ktorú doručil zamestnanec žalobkyne Marek Polaško, a ten po obdržaní sumy za dodávku nevydal inšpektorom doklad o kúpe. V čase kontroly žalobkyňa vo vysvetlivke k inšpekčnému záznamu uviedla, že doklad bol vodičovi vydaný a nie je jej známe, prečo ho tento nevydal zákazníkovi.

Dňa 11. augusta 2014 bolo žalobkyňi doručené oznámenie o začatí správneho konania o uložení pokuty podľa § 24 zákona o ochrane spotrebiteľa s poučením podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku o práve vyjadriť sa k dôvodom konania a navrhnúť dokazovanie do 8 dní od doručenia tohto oznámenia. K dôvodom začatia správneho konania uvedeným v oznámení o začatí správneho konania sa žalobkyňa v lehote stanovenej správnym orgánom nevyjadřila.

Na základe uvedeného skutkového stavu Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Košiciach pre Košický kraj rozhodnutím č. P/0296/08/14 z 28. augusta 2014 uložil žalobkyňi pokutu 600,- Eur za porušenie povinnosti predávajúceho podľa § 16 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, keď žalobkyňa nevydala spotrebiteľom (inšpektorom) doklad o kúpe výrobku o vykonanom kontrolnom nákupe (1 ks pizza Minerva), účtovanom v hodnote 3,30 Eur.

Výjadrenie žalobkyne vo veci bolo podané na poštu až dňa 27. augusta 2014 a doručené bolo prvostupňovému správne orgánu 3. septembra 2014, teda po vydaní prvostupňového rozhodnutia. V tomto vyjadrení žalobkyňa namietala, že jej nebol poskytnutý priestor na zaujatie stanoviska ku skutkovým zisteniam a výpovediam svedkov v správnom konaní, že nebol dodržaný princíp verejnosti, ústnosti a prítomnosti na prerokovaní veci. Uvedené žalobkyňa namietala aj v odvolaní proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa.

Žalovaná rozhodnutím č. SK/0724/99/2014 z 5. februára 2015 podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku zamietla odvolanie žalobkyne a rozhodnutie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Košiciach pre Košický kraj č. P/0296/08/14 z 28. augusta 2014 potvrdila.

IV.

Právna úprava, právne názory odvolacieho súdu

Podľa § 1 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len „združenie“) a označovanie výrobkov cenami.

Podľa § 2 písm. b) zákona o ochrane spotrebiteľa na účely tohto zákona sa rozumie predávajúcim osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti alebo povolenia, alebo osoba konajúca v jej mene alebo na jej účet.

Podľa § 16 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa predávajúci je povinný vydat' spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku alebo o poskytnutí služby, v ktorom je uvedené

- a) obchodné meno a sídlo predávajúceho, prípadne miesto podnikania fyzickej osoby,
- b) adresa prevádzkarne,
- c) dátum predaja,
- d) názov a množstvo výrobku alebo druh služby,

e) cena jednotlivého výrobku alebo služby a celková cena, ktorú spotrebiteľ zaplatil.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa dozor nad dodržiavaním povinností ustanovených týmto zákonom vykonávajú orgány dozoru. Ak nemožno pôsobnosť orgánu dozoru určiť, je na výkon dozoru a kontroly príslušná Slovenská obchodná inšpekcia.

Podľa § 24 ods. 1 a ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom alebo právne záväznými aktmi Európskej únie v oblasti ochrany spotrebiteľa uloží orgán dozoru výrobcovi, predávajúcemu, dovozcovi, dodávateľovi alebo osobe podľa § 9a

Podľa § 27 zákona o ochrane spotrebiteľa na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, okrem § 20 ods. 3 písm. e) až h) <. a § 21 <. a § 26a <., ak osobitný zákon neustanovuje inak.

Podľa § 3 ods. 2, ods. 4 a ods. 5 veta prvá správneho poriadku správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka, a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka, musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu. Správne orgány sú povinné svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania, vybaviť ju včas a bez zbytočných prieťahov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správne vybaveniu veci. Ak to povaha veci pripúšťa, má sa správny orgán vždy pokúsiť o jej zmiernenie vybavenie. Správne orgány dbajú na to, aby konanie prebiehalo hospodárne a bez zbytočného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb. Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci.

Podľa § 21 ods. 1 správneho poriadku správny orgán nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu, alebo ak to ustanovuje osobitný zákon. Ak sa má pri ústnom pojednávaní uskutočniť ohliadka, uskutočňuje sa ústne pojednávanie spravidla na mieste ohliadky.

Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 34 ods. 4 a ods. 5 správneho poriadku vykonávanie dôkazov patrí správne orgánu. Správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

Podľa § 46 správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 47 ods. 2 správneho poriadku výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, správny orgán určí pre ňu lehotu; lehota nesmie byť kratšia, než ustanovuje osobitný zákon.

Zo skutkových okolností preskúmvanej veci vyplýva, že správny orgán prvého stupňa uložil žalobkyni pokutu podľa § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa za porušenie právnej povinnosti predávajúceho podľa § 16 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, keď žalobkyňa nevydala spotrebiteľom (inšpektorom) doklad o kúpe výrobku vo vykonanom kontrolnom nákupe, účtovanom v hodnote 3,30 Eur.

Zákonodarca na konanie podľa § 24 zákona o ochrane spotrebiteľa (t. j. konanie o uloženie pokuty za iný správny delikt) stanovil správne orgánu povinnosť postupovať podľa právnej úpravy správneho

poriadku (§ 27 zákona o ochrane spotrebiteľa).

Správny poriadok v § 21 ods. 1 ukladá správne orgánu povinnosť nariadiť ústne pojednávanie, ak to ustanoví osobitný zákon alebo to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu.

Ustanovenie § 21 ods. 1 správneho poriadku teda dáva správne orgánu možnosť zvážiť (ak osobitný zákon neustanovuje povinnosť nariadiť ústne pojednávanie), či k prejednávaniu veci s ohľadom na jej povahu je potrebné nariadiť ústne pojednávanie. Je potrebné si uvedomiť, že správne konanie je spravidla ovládané zásadou písomnosti a neverejnosti. Ústne pojednávanie sa preto vo všeobecnosti v správnom konaní na rozdiel od súdneho konania nevyžaduje. Cieľom ústneho pojednávania v správnom konaní je predovšetkým zistiť skutočný stav veci, odstrániť rozpory medzi tvrdeniami viacerých účastníkov správneho konania, prípadne vykonať ohliadku resp. výsluch svedkov.

Zákon o ochrane spotrebiteľa ako osobitný predpis povinnosť nariadiť ústne pojednávanie správne orgánu v konaní o uložení pokuty za iný správny delikt neustanovuje.

Odvolačný súd má za to, že na konanie o uložení pokuty za iný správny delikt podľa zákona o ochrane spotrebiteľa sa ustanovenie zákona o priestupkoch o obligatórnom nariadení ústneho pojednávania s prihliadnutím na § 27 zákona o ochrane spotrebiteľa neaplikuje. Zákon o priestupkoch nemožno v tomto prípade použiť analogicky, keď správny poriadok obsahuje vlastnú procesnú úpravu ústneho pojednávania (§ 21 správneho poriadku).

Pre úplnosť však odvolací súd poukazuje na to, že povinnosťou správneho orgánu v konaní o administratívnom delikte a uložení sankcie pre nedostatok špeciálnej úpravy administratívneho trestania je postupovať „*analogiae legis*“ podľa ustanovení obsahujúcich trestnoprávnu úpravu, a teda poskytnúť subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívna zodpovednosť záruky a práva, ktoré sú zakotvené v Trestnom zákone a Trestnom poriadku obvinenému z trestného činu. To však neznamená, že povinnosťou správneho orgánu v konaní o administratívnom delikte je postupovať striktnie podľa ustanovení Trestného poriadku a Trestného zákona, čo je povinnosťou len orgánov činných v trestnom konaní. To platí aj v danom prípade, pokiaľ správny poriadok upravuje ústne pojednávanie (§ 21), nie je dôvod na postup v zmysle „*analogiae legis*“ podľa ustanovení obsahujúci trestnoprávnu úpravu.

K uvedenému odvolací súd odkazuje aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej neuskutočnenie ústneho pojednávania nespôsobuje ujmu požiadavkám čl. 6 ods. 1 Dohovoru vo vzťahu k ústnosti a verejnosti konania v prípadoch, keď skutkové okolnosti nie sú sporné a právne otázky sa nevyznačujú osobitnou zložitosťou (napr. Várela Assalino proti Portugalsku rozhodnutie z 25. apríla 2002, č. sťažnosti 64336/01).

Vychádzajúc z právnej úpravy ustanovenej v § 27 zákona o ochrane spotrebiteľa je povinnosťou správneho orgánu v konaní o uložení pokuty podľa § 24 zákona o ochrane spotrebiteľa vykonať dokazovanie v súlade s právnou úpravou ustanovenou v § 34 a nasl. správneho poriadku. Odvolací súd poukazuje na to, že vykonávanie dokazovania a hodnotenie dôkazov zákonodarca zveril do právomoci správneho orgánu (§ 34 ods. 4 a 5 správneho poriadku), ktorý určuje, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nie. Nie je preto povinnosťou správneho orgánu vykonať dôkazy navrhnuté účastníkom konania, pokiaľ správny orgán na základe vykonaného dokazovania vyhodnotením zadovážených a vykonaných dôkazov dospeje k záveru, že z ustáleného skutkového základu bol preukázaný skutočný stav veci (§ 32 ods. 1 správneho poriadku), zakladajúci právny záver pre rozhodnutie. V takomto prípade sa správny orgán v odôvodnení rozhodnutia vysporiada s námietkami a návrhmi účastníka konania.

V tomto smere odvolací súd, vychádzajúc z obsahu administratívneho spisu, má za to, že rozhodnutia správnych orgánov vychádzali z dostatočne zisteného skutkového stavu veci. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že žalobkyňa ako predávajúca žiadnym spôsobom nespochybnila, že doklad o kúpe bol v súlade s § 16 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa vydaný spotrebiteľom (inšpektorom). Odvolací súd k uvedenému dodáva, že zodpovednosť za porušenie povinností predávajúceho

upravených v zákone o ochrane spotrebiteľa je objektívna, tzn. sankciou je obligatórne stíhané každé porušenie povinnosti vyplývajúcej zo zákona o ochrane spotrebiteľa, ktoré je zistené a dostatočným spôsobom preukázané na strane predávajúceho. Z uvedeného vyplýva, že ani prípadné preukázanie vydania dokladu zamestnancovi Marekovi Poľaškovi by žalobkyňu nezbavilo zodpovednosti za porušenie § 16 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, keď doklad o kúpe nebol vydaný spotrebiteľovi, ktorú skutočnosť, ako už bolo uvedené vyššie, žalobkyňa ani nespochybnila. Žalobkyňa vo vyjadrení z 27. augusta 2014, v odvolaní proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa a ani v správnej žalobe navyše ani neuviedla, ako by mohol výsluch Mareka Poľaška a výsluch inšpektorov spochybníť skutkový stav zistený správnymi orgánmi resp. ako by nariadenie ústneho pojednávania v správnom konaní prispelo k objasneniu veci.

Odvolačný súd má za to, že žalobkyňi bola poskytnutá možnosť svoje práva v správnom konaní účinne obhajovať. Žalobkyňi bolo umožnené oboznámiť sa s kontrolnými zisteniami a vyjadriť sa k nim (inšpekčný záznam z 28. mája 2014). Dňa 11. augusta 2014 bolo žalobkyňi doručené oznámenie o začatí správneho konania o uložení pokuty podľa § 24 zákona o ochrane spotrebiteľa, s poučením podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku o práve vyjadriť sa k dôvodom konania a navrhnúť dokazovanie do 8 dní od doručenia tohto oznámenia. K dôvodom začatia správneho konania uvedeným v oznámení o začatí správneho konania sa žalobkyňa v lehote stanovenej správnym orgánom nevyjadrila. Vyjadrenie žalobkyne vo veci bolo podané na poštovú prepravu až dňa 27. augusta 2014 a doručené bolo prvostupňovému správnomu orgánu 3. septembra 2014, teda po vydaní prvostupňového rozhodnutia. S uvedeným podaním sa však vysporiadala vo svojom rozhodnutí žalovaná.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že správne orgány nepochybili, keď v preskúmvanej veci za daného skutkového a právneho stavu nenariadili ústne pojednávanie. Odvolací súd, teda uzatvára, že zo strany žalovaných správnych orgánov nedošlo k pochybeniu, keď vo veci nenariadili ústne pojednávanie, a teda v tejto časti sa senát odvolacieho súdu nestotožňuje s právnym názorom krajského súdu. Je potrebné zdôrazniť, že § 21 správneho poriadku neukladá povinnosť správnym orgánom nariadiť v každom prípade ústne pojednávanie. Najvyšší súd SR vo svojej rozhodovacej činnosti zdôrazňuje, že nariadenie ústneho pojednávania vo veciach správnych deliktov je len fakultatívne. Vo veciach správnych deliktov a iných správnych deliktov sa zásada ústnosti neuplatňuje, a to spolu so zásadou verejnosti a bezprostrednosti. V zmysle § 21 správneho poriadku by nariadenie ústneho pojednávania malo byť ponechané na úvahe správneho orgánu.

K správnomu právnemu záveru však dospel krajský súd, pokiaľ skonštatoval, že výrok žalobou napadnutého rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa neobsahuje všetky potrebné náležitosti.

Z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že v rozhodnutiach trestného charakteru, ktorými sú nepochybne aj rozhodnutia o iných správnych deliktoch, je nevyhnutné vymedziť presne, za aké konkrétne konanie je subjekt postihnutý. To je možné zaručiť len konkretizáciou údajov obsahujúcich popis skutku s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, prípadne uvedením iných skutočností, ktoré sú potrebné na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným. Takáto miera podrobnosti je nevyhnutná pre celé sankčné konanie, a to najmä z dôvodu vylúčenia prekážky litispendencie, dvojitého postihu pre rovnaký skutok, pre vylúčenie prekážky veci rozhodnutej, pre určenie rozsahu dokazovania a to aj pre zabezpečenie riadneho práva na obhajobu. Až vydané rozhodnutie jednoznačne určí, čoho sa páchatel dopustil a v čom spáchaný delikt spočíva. Jednotlivé skutkové údaje sú rozhodné pre určenie totožnosti skutku, vylučujú pre ďalšie obdobie možnosť zámeny skutku a možnosť opakovaného postihu za rovnaký skutok.

Krajský súd správne v dôvodoch svojho rozhodnutia okrem iného ustálil, že rozhodnutie správneho orgánu je nepreskúmateľné a nezrozumiteľné. Najvyšší súd SR vidí nezrozumiteľnosť prvostupňového správneho rozhodnutia predovšetkým v jeho výrokovej časti o postihu za príslušný správny delikt.

Z hľadiska ustálenej súdnej praxe považuje za potrebné odvolací súd zdôrazniť, že výrok rozhodnutia o postihu za správny delikt musí obsahovať popis skutku s uvedením miesta, času a spôsobu jeho

spáchania, poprípade i evidencie iných skutočností, ktoré sú potrebné k tomu, aby nemohol byť zamenený s iným. Ak správny orgán neuvedie tieto náležitosti do výroku svojho rozhodnutia, poruší tým ustanovenie § 47 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní.

Taktiež z hľadiska ustálenej súdnej praxe odvolací súd uvádza, že výrok rozhodnutia predstavuje najdôležitejšiu časť rozhodnutia, lebo sú v ňom určené konkrétne práva a povinnosti účastníkov konania. Musí byť preto určitý a konkrétny, aby nevznikli pochybnosti o tom, čo bolo predmetom správneho konania.

Vymedzenie predmetu konania vo výroku rozhodnutia o správnom delikte musí spočívať v špecifikácii deliktu tak, aby sankcionované konanie nemohlo byť zameniteľné s iným konaním a tento záver má oporu priamo v ustanovení § 47 ods. 2 správneho poriadku. Taktiež je potrebné uviesť, že záver o nevyhnutnosti úplnej špecifikácie príslušného správneho deliktu z hľadiska vecného, časového a miestneho plne korešponduje i s medzinárodným záväzkom Slovenskej republiky, pretože i na rozhodovanie o správnych deliktach je potrebné aplikovať požiadavky článku 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách. Z článku 6 ods. 1 Dohovoru vyplýva, že veci priestupkové a taktiež veci správnych deliktov je potrebné považovať v zmysle ustálenej štrasburskej judikatúry za veci, ktoré majú charakter konania o trestnom obvinení. Vo všetkých veciach, ktoré je možné subsumovať pod pojem „veci trestného charakteru“, musí mať osoba, proti ktorej sa vedie konanie, možnosť domôcť sa práva na spravodlivý proces v zmysle článku 6 Dohovoru. Správne delikty sú svojou povahou najbližšie práve priestupkom. V oboch prípadoch ide o súčasť tzv. správneho trestania, o postih správnych orgánom za určité nedovolené konanie (či opomenutie).

Aj podľa názoru odvolacieho súdu zo znenia výroku rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa nevyplýva dostatočný opis skutku, najmä pokiaľ ide o miesto, čas a spôsob jeho spáchania. Vyššie uvedená skutočnosť v zmysle posudzovaných hľadísk spôsobuje nepresnosť a neurčitost' výroku napadnutých rozhodnutí, majúce za následok nezákonnosť rozhodnutí pre ich nepreskúmateľnosť, čo zakladá dôvod na ich zrušenie.

Pokiaľ žalovaná v tejto súvislosti poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. ISŽd/26/2011 z 28. februára 2012, odvolací súd poukazuje na to, že v danej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky posudzoval zrozumiteľnosť rozhodnutia správneho orgánu druhého stupňa vydaného podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku, keď žalovaný správny orgán druhého stupňa vo výroku rozhodnutia zmenil iba časť výroku rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa a nevyslovil, aký právny osud budú zdieľať zvyšné časti výroku správneho orgánu prvého stupňa zmenou nedotknuté, pričom z odôvodnenia rozhodnutia nado všetku pochybnosť vyplýval záver, že odvolací správny orgán zvyšnú časť výrokovej časti rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa zmeniť nechcel. Z uvedeného dôvodu nie je možné rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. ISŽd/26/2011 z 28. februára 2012 v tejto veci aplikovať, pretože nemožno ani s prihliadnutím na precedenčnú zásadu dospieť k záveru, že by sa jednalo o rovnaký prípad, alebo podobný prípad.

Proti rozsudku podala odvolanie aj žalobkyňa v časti trov konania.

Podľa § 250k ods. 1 veta prvá OSP ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 151 ods. 1 a ods. 2 OSP o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia. Ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi

okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V správnom súdnictve má žalobca v zmysle § 250k ods. 1 O. s. p. právo na náhradu trov konania, ak bol v konaní úspešný.

V danej veci žalobkyňa v konaní pred súdom prvého stupňa úspech mala.

O povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia (§ 151 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Pre účastníka, ktorý sa o svoje procesné práva má starať vo vlastnom záujme, podanie návrhu a vyčíslenie trov nemôže znamenať výraznejšiu záťaž. Aj stručná požiadavka účastníka konania, či už v žalobe alebo v priebehu konania „žiadam trovy“ predstavuje zatiaľ síce ešte nešpecifikovaný, ale predsa len relevantný návrh na priznanie náhrady trov konania.

Z uvedeného vyplýva, že na to, aby sa priznala náhrada trov konania, treba navrhnúť, spravidla pred rozhodnutím vo veci samej, aj výrok o náhrade trov konania a predložiť vyčíslenie tejto náhrady, pretože bez vyčíslenia nemožno takúto náhradu priznať. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Ak účastník v tejto lehote trovy konania nevyčísli, súd mu z úradnej povinnosti prizná len náhradu trov konania, ktoré vyplývajú zo spisu, a to k okamihu vyhlásenia rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. To však neplatí pre náhradu trov právneho zastúpenia (§ 151 ods. 2 OSP).

Trovy právneho zastúpenia je potrebné vždy v ustanovenej lehote vyčísliť, inak ich náhradu súd nemôže priznať. Účastníkovi, ktorý v lehote troch pracovných dní nevyčísli trovy konania a zo spisu mu okrem trov právneho zastúpenia iné trovy nevyplývajú, súd náhradu trov konania v písomnom vyhotovení rozhodnutia neprizná. Takto súd rozhodne aj vtedy, ak pri vyhlásení rozhodnutia vyslovil, že účastníkovi prisudzuje náhradu trov konania. Podľa § 151 ods. 2 OSP súd v tomto prípade nie je viazaný skorším rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania.

Z obsahu súdneho spisu mal odvolací súd za preukázané, že žalobkyňa si náhradu trov konania uplatnila v žalobe z 31. marca 2015, avšak trovy konania nevyčísli v priebehu prvostupňového konania a ani dodatočne v lehote troch pracovných dní od vyhlásenia rozsudku krajským súdom dňa 16. júna 2016. Zo súdneho spisu žalobkyni k okamihu vyhlásenia rozsudku vyplývali trovy konania v sume 70,- Eur, spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku za žalobu, ktorých náhradu krajský súd žalobkyni v napadnutom rozsudku priznal.

Žalobkyňa trovy prvostupňového konania vyčísli až v odvolaní proti rozsudku krajského súdu v časti výroku o náhrade trov konania. Vyčíslenie trov prvostupňového konania až v odvolaní je však oneskorené a nemožno naň prihliadať. Odvolací súd k lehote na vyčíslenie trov konania iba poznamenáva, že OSP v ustanovení § 151 ani v inom svojom ustanovení neumožňuje vyčíslenie trov konania do konca lehoty na podanie odvolania proti rozhodnutiu o náhrade trov konania.

K zhora uvedenému odvolací súd dáva do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým) teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení.

Pokiaľ žalobkyňa vo svojom odvolaní poukazovala na § 175 ods. 1 a 2 a § 491 ods. 2 SSP odvolací súd uvádza, že napadnutý rozsudok krajského súdu bol vyhlásený dňa 16. júna 2016, teda ešte za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, z ktorého dôvodu nemohol krajský súd postupovať podľa § 175 ods. 1 a 2 Správneho súdneho poriadku účinného až od 1. júla 2016, pretože takáto skutočnosť z intertemporálnych ustanovení zakotvených v SSP nevyplýva.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z uvedených dôvodov rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/36/2015-43 zo 16. júna 2016 ako vecne správny podľa § 250 ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

V ďalšom konaní bude úlohou správnych orgánov, odstrániť vytýkané nedostatky a vo veci opätovne rozhodnúť. Správne orgány sú viazané právnym názorom súdu (§ 250j ods. 7 OSP).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP ako aj § 151 ods. 1 OSP v spojení s 211 ods. 2 a § 246c ods. 1 veta prvá OSP tak, že žalobkyni priznal proti žalovanej podľa § 11 ods. 4 veta prvá a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb odmenu za jeden úkon právnej služby v sume 143,- Eur (písomné podanie vyjadrenia k odvolaniu žalovanej vo veci zo 16. septembra 2016 na súd) plus 1 x režijný paušál 8,58 Eur, čo je 151,58 Eur.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.